

POSTANOWIENIE

8 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak

na posiedzeniu niejawnym 8 lipca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa J. P. i D. P.

przeciwko E. spółce akcyjnej w W. (poprzednio S. spółka akcyjna w W.)

o ustalenie,

na skutek skargi kasacyjnej E. spółki akcyjnej w W. (poprzednio S. spółka akcyjna w W.)

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z 28 listopada 2025 r., I ACa 976/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwanemu niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powodowie – J. P. i D. P. pozwem skierowanym przeciwko S. Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. (obecnie E. S.A. w W. – KRS nr [...]), wnieśli o ustalenie nieważności umowy kredytu na cele mieszkaniowe [...] nr [...] z 5 marca 2007 r. zawartej z K. S.A. w W. (poprzednikiem prawnym pozwanego) - w całości, ewentualnie, w przypadku nieuznania żądania głównego, wnieśli o zasądzenie na ich rzecz od pozwanego łącznie kwoty 93 023,51 zł wraz z odsetkami ustawowymi

za opóźnienie liczonymi od dnia następnego po dniu doręczenia pozwu do dnia zapłaty, wskutek uznania postanowień spornej wiążącej strony umowy kredytu z 5 marca 2007 r., za abuzywne. W ocenie powodów sporna umowa kredytu nr [...] z 5 marca 2007 r. nie miała charakteru walutowego, ponieważ kredyt został udzielony w złotych polskich i jest spłacany w tej walucie. Zdaniem powodów kwestionowana umowa kredytowa nie nosiła cech umowy kredytu wskazanych w art. 69 ust. 1 i 2 Prawa bankowego, a w konsekwencji, jako taka jest nieważna na podstawie art. 58 § 1 k.c. Ponadto, jak stwierdzili powodowie, postanowienia spornej umowy nr [...] z 5 marca 2007 r., określające indeksację są nieważne jako sprzeczne z art. 353¹ k.c.

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, podnosząc, między innymi, zarzut potrącenia wierzytelności dochodzonej przez powodów z wierzytelnością pozwanego o zwrot kwoty udzielonego kredytu, tj. kwoty 400 000,00 zł oraz zarzut zatrzymania kwoty w analogicznej wysokości.

Odnośnie do okoliczności faktycznych, powodowie 5 marca 2007 r. zawarli z poprzednikiem prawnym pozwanego – K. S.A. w W., umowę kredytu na cele mieszkaniowe [...], z przeznaczeniem na zakup nieruchomości gruntowej wraz z budowanym na niej budynkiem w zabudowie bliźniaczej położonej w miejscowości M., przy ulicy K. oraz dokończenie tego przedsięwzięcia; umowa przewidywała, że kapitał kredytu będzie udzielony w złotym polskim, denominowany kursem CHF. Kwota kredytu w złotych denominowanego (waloryzowanego) kursem CHF wynosiła 400 000,00 zł.

Wyrokiem z 2 lutego 2023 r. Sąd Okręgowy w Katowicach, w szczególności, ustalił, że umowa kredytu na cele mieszkaniowe [...] nr [...] z dnia 5 marca 2007 r. zawarta pomiędzy J. P. i D. P., a K. Spółką Akcyjną w W., którego następcą prawnym jest S. Spółka Akcyjna w W., jest nieważna.

Apelację od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach wniósł pozwany, zaskarżając wyrok w całości, zarzucając naruszenie przepisów postępowania tj.: art. 233 § 1 k.p.c. oraz naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.: art. 69 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe w zw. z art. 111 ust. 1 pkt 4 Prawa bankowego i w zw. z 353¹ k.c. art. 358¹ § 2 k.c., art. 65 § 1 i 2 k.c.; art. 69 ust. 1 i 2 pkt ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe w zw. z art. 111 ust. 1 pkt 4 Prawa bankowego i w zw. z 353¹ k.c., art. 358¹ § 2 k.c.,

art. 65 § 1 i 2 k.c., art. 58 § 1 i 3 k.c.; art. 385 1 § 1 i 3 k.c.; art. 385² k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich ; art. 4 w zw. z art. 1 ust. 1 lit. a) i lit. b) ustawy z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw w zw. z art. 316 § 1 k.p.c.; art. 385¹ § 2 k.c. w zw. z art. 56 k.c., 354 § 1 k.c. i w zw. z art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13/EWG ; art. 385¹ § 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13 w zw. z art. 65 § 1 i 2 k.c. oraz art. 358 § 2 i 3 k.c. oraz art. 24 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o Narodowym Banku Polskim oraz art. L ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - przepisy wprowadzające kodeks cywilny oraz art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w Katowicach apelacja pozwanego nie odniosła zamierzonego przez niego skutku. Odnośnie do oceny prawnej zaskarżonego wyroku, Sąd Apelacyjny zaaprobował tę część rozważań Sądu I instancji, zgodnie z którymi umowa zawarta przez strony zawierała niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385¹ k.c., a po wyeliminowaniu ich z umowy, nie było możliwe jej wykonywanie, co dawało podstawy do uwzględnienia podniesionego przez powodów zarzutu nieważności umowy kredytu. W dalszej kolejności Sąd II instancji stwierdził, że nie wzbudzała wątpliwości ocena prawna Sądu Okręgowego prowadząca do wniosku, że powodowie wykazali w niniejszej sprawie istnienie interesu prawnego jako przesłanki powództwa o ustalenie zgodnie z art. 189 k.p.c. W ocenie Sądu II instancji za niezasadne należało uznać zarzuty apelacji kwestionujące przyjętą przez Sąd Okręgowy abuzywność postanowień umowy, które dotyczyły indeksacji kwoty kredytu oraz rat kapitałowo - odsetkowych (§2 ust.2 § 4 ust. 1a, § 9 ust. 2 umowy). Postanowienia te nie tylko nie określały wprost wysokości świadczeń stron, ale co istotniejsze w ogóle nie pozwalały na określenie wysokości zobowiązania kredytowego, które na dzień zawarcia umowy strona powodowa zobowiązała się zwrócić. Nie określały też jednoznacznie wartości parametrów pozwalających na określenie wysokości tego zobowiązania. W oparciu o kwestionowane postanowienia powodowie nie byli w stanie oszacować kwoty salda kredytu, czyli kwoty, którą będą mieli obowiązek w przyszłości zapłacić na rzecz Banku tytułem spłaty kredytu. Nie mieli, więc, możliwości ustalenia wysokości swojego zobowiązania. W tym stanie rzeczy pozwany nie mógł zasadnie

twierdzić, że sporna umowa określała jednoznacznie podstawowe, przedmiotowo istotne elementy właściwe dla natury umowy kredytu. Jednocześnie sporne klauzule waloryzacyjne nie zostały sformułowane w jednoznaczny sposób. Sąd Apelacyjny uznał za niezasadne zarzuty apelacji skierowane przeciwko przyjęciu przez Sąd Okręgowy w Katowicach, że zawarte w umowie klauzule waloryzacyjne rażąco naruszają interesy powodów jako konsumentów i są nieuczciwe. Sąd odwoławczy podkreślił, że skoro bez niedozwolonych postanowień dotyczących sposobu indeksacji kredytu sporna umowa nie mogła funkcjonować z uwagi na brak przedmiotowo istotnych elementów umowy kredytowej - *essentialia negotii* (art. 69 prawa bankowego) oraz ze względu na niemożność osiągnięcia celu i funkcji kredytu indeksowanego do waluty obcej, oprocentowanego według stopy właściwej dla waluty innej niż złoty (art. 353¹ k.c.), to należało stwierdzić, że umowa taka jest nieważna na podstawie art. 58 § 1 k.c.

Ostatecznie wyrokiem z 28 listopada 2025 r., Sąd Apelacyjny w Katowicach oddalił apelację strony pozwanej.

Pozwany skargą kasacyjną zaskarżył powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 28 listopada 2025 r. w całości. Skargę tę oparł na zarzutach naruszenia przepisów prawa materialnego, tj.: art. 385¹ § 1 k.c.; art. 385¹ § 1 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13; art. 385¹ § 1 k.c. i § 3 k.c. oraz art. 385 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13; art. 385¹ § 1 i 2 k.c.; art. 65 § 1 i 2 k.c.; art. 56 k.c. w zw. z art. 41 ustawy - Prawo wekslowe, stosowanego na zasadzie analogii *legis*; art. 56 k.c. w zw. z art. 358 § 2 k.c., oraz art. 56 k.c.; art. 69 ust 3 ustawy - Prawo bankowe w zw. art. 385¹ § 1 i 2 k.c.; art. 358 § 2 k.c. w zw. z art. 385¹ § 1 i 2 k.c.; art. 58 § 113 k.c. w zw. z art. 385¹ § 1 i § 2 k.c. oraz w zw. z art. 6 ust 1 Dyrektywy 93/13.

Na podstawie art. 398⁴ § 2 k.p.c. w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ze względu na - istnienie potrzeby wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj. art. 385¹ § 1 i 2 k.c., odnośnie do kwestii, „które postanowienia charakterystyczne dla umów kredytu indeksowanych do franka szwajcarskiego są abuzywne, a w przypadku stwierdzenia przez sąd, że uprawnienie banku do ustalania kursu franka

szwajcarskiego narusza rażąco interesy konsumenta i jest niezgodne z dobrymi obyczajami: czy abuzywna jest wówczas wyłącznie Klauzula Kursowa określająca sposób ustalenia wartości franka szwajcarskiego, czy też wszystkie postanowienia dotyczące indeksacji kredytu, tj. Klauzula Kursowa i Klauzula Ryzyka Walutowego stanowiąca, że wysokość zobowiązań z umowy kredytu zależna jest od zmiennej na przestrzeni obowiązywania umowy wartości waluty obcej?”(1) oraz z uwagi na - występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne polegające na konieczności odniesienia się przez Sąd Najwyższy do następujących kwestii: „czy na etapie oceny możliwości obowiązywania umowy po usunięciu postanowienia abuzywnego, tj. na etapie, poprzedzającym etap zastępowania postanowienia abuzywnego przepisem dyspozytywnym, o którym mowa w orzeczeniach TSUE C-26/13 Kasler, C-260/18 Dziubak i C-932/19 OTP Jelzalogbank Zrt, dopuszczalne jest ustalenie treści umowy (stosunku prawnego) w zakresie, który był regulowany przez abuzywną normę, na podstawie art. 65 § 1 i 2 k.c. lub art. 56 k.c. w zw. z art. 41 ustawy - Prawo wekslowe lub art. 56 k.c. w zw. z art. 358 § 2 k.c. lub art. 56 k.c. w zw. ze wskazanymi w przypisie kilkudziesięcioma przepisami, z których na zasadzie analogii iuris lub analogii legis wynika, że w polskim prawie obowiązuje generalna norma, zgodnie z którą wartość waluty obcej określa się według kursu średniego NBP?”(2); „czy oceniając możliwości obowiązywania umowy kredytu indeksowanego do franka szwajcarskiego, po usunięciu postanowienia abuzywnego zgodnie z prawem krajowym, należy brać pod uwagę stan prawny z: (i) dnia zawarcia umowy, (ii) dnia powstania sporu czy (iii) dnia orzekania?”(3); „czy jeżeli bez abuzywnego postanowienia umowa kredytu indeksowanego do franka szwajcarskiego nie może obowiązywać, to dochodzi do automatycznej jego substytucji normą dyspozytywną, o ile tylko zastosowanie środków krajowych zapewnia doprowadzenie do sytuacji jaka miałby miejsce, gdyby umowa nie zawierała tego abuzywnego postanowienia?”(4); „czy art. 358 § 2 k.c. stanowi szczegółowy przepis dyspozytywny, który znajduje zastosowanie z mocy prawa (automatycznie) w miejsce abuzywnej Klauzuli Kursowej określającej sposób ustalenia kursu franka szwajcarskiego, na potrzeby operacji związanych z indeksowaniem przy wypłacie i przy spłacie kredytu?”(5); „czy rozważając unieważnienie umowy o kredyt indeksowany do waluty obcej na skutek uznania, że

postanowienia odsyłające do tabeli kursów (klauzula kursowa) mają charakter niedozwolony należy mieć na względzie wyłącznie oświadczenie kredytobiorcy, czy badać również, czy określone rozstrzygnięcie prowadzi do zrealizowania celu Dyrektywy 93/13 z dnia 5 kwietnia 1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich?”(6); „czy w przypadku orzeczenia bezskuteczności umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej w oparciu o przepisy o postanowieniach abuzywnych (art. 385 k.c. i n.) Bank pozostaje w opóźnieniu wobec Kredytobiorcy co do zwrotu kwot uiszczonych w wykonaniu umowy w okresie przed złożeniem przez Kredytobiorcę, po pouczeniu przez Sąd, oświadczenia w przedmiocie woli utrzymania w mocy umowy wobec abuzywności postanowień umownych a w konsekwencji czy dopuszczalne jest naliczanie odsetek za opóźnienie (art. 481 § 1 k.c.) za okres do chwili złożenia przez prawidłowo poinformowanego o skutkach bezskuteczności umowy Kredytobiorcę oświadczenia w przedmiocie woli utrzymania umowy w mocy?”(7).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu

siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, Nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Skarżący powołał się w skardze kasacyjnej na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c., lecz żadna z nich nie wystąpiła.

Zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) polega na sformułowaniu tego zagadnienia, wskazaniu przepisu, na tle którego ono powstało i przedstawieniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z 11 stycznia 2002, III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ. i z 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecnictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ. i z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ.).

Zagadnienie ujęte w pkt 7 (tj. odnośnie do odsetek) jest o tyle bezprzedmiotowe, iż nie przystaje do zarzutów kasacyjnych, a ponadto Sądy *meriti* nie orzekały o roszczeniu pieniężnym.

Natomiast pozostałe wskazane we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zagadnienia prawne i wątpliwości interpretacyjne dotyczące tzw. kredytów frankowych zostały już wyjaśnione szczegółowo w orzecznictwie sądowym (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego w sprawach I CSK 2225/23, I CSK 2268/23, I CSK 2291/23 i I CSK 2334/23 oraz wyroki w sprawach II CSKP 957/23, II CSKP 1002/23, II CSKP 1956/22, II CSKP 2164/22 i II CSKP 2295/22, II CSKP 690/23, II CSKP 1996/22, II CSKP 2231/22 i II CSKP 278/23, II CSKP 380/23, II CSKP 617/23).

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w ogóle nie przedstawił jakiegokolwiek wyводу w tej materii.

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł zgodnie z art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c., przy uwzględnieniu § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt. 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie

opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2026 r., poz.118). Orzeczenie o odsetkach od zasądzonych kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym znajduje uzasadnienie w art. 98 § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 19 ust. 1 i art. 31 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 614) oraz przy uwzględnieniu § 2a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 sierpnia 2014 r. w sprawie określenia brzmienia klauzuli wykonalności.

[PG]

[a.ł.]